23/11/2026
ESMA74-2119945926-3749

Suunised

Määruse (EL) nr 909/2014 artikli 6 lõikes 2 nimetatud standardprotseduuride ja sõnumivahetuse protokollide kohta

Sisukord

1 Reguleerimisala 3
2 Viited õigusaktidele ja lühendid 4
2.1 Viited õigusaktidele 4
2.2 Lühendid 4
3 Eesmärk 5
4 Järgimis- ja teatamiskohustused 6
4.1 Suuniste staatus 6
4.2 Teatamisnõuded 6
5 Suunised määruse (EL) nr 909/2014 artikli 6 lõikes 2 nimetatud standardprotseduuride ja sõnumivahetuse protokollide kohta 7
5.1 Reguleerimisala 7
5.2 Standardprotseduurid ja sõnumivahetuse protokollid 8

1 Reguleerimisala

Kellele?

1. Kõnealuseid suuniseid kohaldatakse investeerimisühingutele ja investeerimisühingute pädevatele asutustele.

Mis?

2. Suuniseid kohaldatakse seoses määruse (EL) nr 909/2014 (CSDR) artikli 6 lõike 2 nõuetega ning eelkõige seoses standardprotseduuride ja sõnumivahetuse standarditega, mida kasutatakse selle määruse artikli 6 lõike 2 teise lõigu sätete järgimiseks.

Millal?

3. Suuniseid kohaldatakse alates 7. detsembrist 2026.

2 Viited õigusaktidele ja lühendid

2.1 Viited õigusaktidele

CSDR	Väärtpaberiarvelduse ja väärtpaberite keskdepositooriumide määrus Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. juuli 2014. aasta määrus (EL) nr 909/2014, mis käsitleb väärtpaberiarvelduse parandamist Euroopa Liidus ja väärtpaberite keskdepositooriume ning millega muudetakse direktiive 98/26/EÜ ja 2014/65/EL ning määrust (EL) nr 236/2012[1]
Komisjoni delegeeritud määrus (EL) 2018/1229	Komisjoni 25. mai 2018. aasta delegeeritud määrus (EL) 2018/1229, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 909/2014 arveldusdistsipliini käsitlevate regulatiivsete tehniliste standarditega[2]
ESMA määrus	Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määrus (EL) nr 1095/2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve), muudetakse otsust nr 716/2009/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2009/77/EÜ[3]
Finantsinstrumentide turgude II direktiiv (MiFID II)	Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta direktiiv 2014/65/EL finantsinstrumentide turgude kohta ning millega muudetakse direktiive 2002/92/EÜ ja 2011/61/EL[4]
Komisjoni delegeeritud määrus (EL) 2017/565	Komisjoni 25. aprilli 2016. aasta delegeeritud määrus (EL) 2017/565, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/65/EL seoses investeerimisühingute suhtes kohaldatavate organisatsiooniliste nõuete ja tegutsemistingimustega ning nimetatud direktiivi jaoks määratletud mõistetega[5]

2.2 Lühendid

EL	Euroopa Liit
ESFS	Euroopa Finantsjärelevalve Süsteem
ESMA	Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve
komisjon	Euroopa Komisjon

[1] ELT L 257, 28.8.2014, lk 1.
[2] ELT L 230, 13.9.2018, lk 1.
[3] ELT L 331, 15.12.2010, lk 84.
[4] ELT L 173, 12.6.2014, lk 349.
[5] ELT L 87, 31.3.2017, lk 1.

3 Eesmärk

4. Suuniste aluseks on väärtpaberiarvelduse ja väärtpaberite keskdepositooriumide määruse artikli 6 lõige 2. Suuniste eesmärk on kehtestada Euroopa Finantsjärelevalve Süsteemis ühtne, tõhus ja toimiv järelevalvetava ning tagada väärtpaberiarvelduse ja väärtpaberite keskdepositooriumide määruse artikli 6 lõike 2 teise lõigu (mida täiendab komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2018/1229 artikkel 2) ühtne, ühetaoline ja järjepidev kohaldamine.
5. Väärtpaberiarvelduse ja väärtpaberite keskdepositooriumide määruse artikli 6 lõikes 2 sätestatud ja komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2018/1229 (mida on muudetud komisjoni delegeeritud määrusega (EL) 2026/1536 [6] artiklis 2 täpsustatud nõudes keskendutakse arvelduprotsessi ettevalmistamisele, millega seoses peaksid investeerimisühingud tagama, et neil oleks tehingu toimumise pangapäeval olemas võimalikult suures ulatuses kõik arvelduseks vajalikud andmed. Selleks peaksid investeerimisühingud, kellel veel ei ole vajalikku arveldusteavet, võtma ühendust oma klientidega, et saada vastavat teavet, mis peaks hõlmama arvelduprotsessiks vajalikke standardandmeid.
6. Eelkõige eeldatakse, et investeerimisühingud võtavad vajaduse korral meetmeid väärtpaberiarvelduse ja väärtpaberite keskdepositooriumide määruse artikli 6 lõike 2 kohaste arvelduse ebaõnnestumiste arvu piiramiseks. ESMA on kõnealuse artikli kohaselt välja töötanud regulatiivsed tehnilised standardid, et täpsustada muu hulgas jaotusnimekirjade koostamiseks ja kinnitamiseks vajalike meetmete ning investeerimisühingute ja nende kutseliste klientide vaheliste arveldust lihtsustavate protseduuride üksikasjad, mis on sätestatud komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2018/1229 artiklis 2. Seda sätet on muudetud komisjoni delegeeritud määrusega (EL) 2026/1536.
7. Peale selle eeldatakse, et ESMA koostab sama artikli kohaselt suunised standardprotseduuride ja sõnumivahetuse protokollide kohta, mida kasutatakse kõnealuse nõude järgimiseks.
8. Seetõttu on kõnealuste suuniste eesmärk selgitada väärtpaberiarvelduse ja väärtpaberite keskdepositooriumide määruse artikli 6 lõikes 2 sisalduva nõude kohaldamisala ning anda juhiseid selle nõude täitmiseks kasutatavate standardprotseduuride ja sõnumivahetuse standardite kohta.

[6] Komisjoni 6. juuli 2026. aasta delegeeritud määrus (EL) 2026/1536, millega muudetakse regulatiivseid tehnilisi standardeid, mis on sätestatud komisjoni 25. mai 2018. aasta delegeeritud määruses (EL) 2018/1229, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 909/2014 seoses arveldusdistsipliini regulatiivsete tehniliste standarditega.

4 Järgimis- ja teatamiskohustused

4.1 Suuniste staatus

9. Kooskõlas ESMA määruse artikli 16 lõikega 3 peavad pädevad asutused ja finantsturu osalised tegema kõik endast oleneva, et neid suuniseid järgida.

10. Pädevad asutused, kellele suuniseid kohaldatakse, peaksid suuniseid järgima, kasutades neid oma riiklikes õigus- ja/või järelevalveraamistikes, nagu asjakohane, sh juhul, kui teatud suunised on suunatud peamiselt finantsturu osalistele. Sel juhul peavad pädevad asutused järelevalve kaudu tagama, et finantsturu osalised järgivad suuniseid.

4.2 Teatamisnõuded

11. Pädevad asutused, kelle suhtes suuniseid kohaldatakse, peavad kahe kuu jooksul alates suuniste avaldamisest kõigis ELi ametlikes keeltes ESMA veebilehel ESMA-le teatama, kas nad i) järgivad, ii) ei järgi, kuid kavatsevad järgida või iii) ei järgi ega kavatse suuniseid järgida. Teadete vorm on ESMA veebilehel. Kui vorm on täidetud, tuleb see edastada ESMA-le.

12. Mittejärgimise korral peavad pädevad asutused kahe kuu jooksul pärast seda, kui suunised on avaldatud ESMA veebilehel kõigis ELi ametlikes keeltes, teatama ESMA-le suuniste mittejärgimise põhjused.

13. Finantsturu osalised ei pea teatama, kas nad järgivad kõnealuseid suuniseid või mitte.

5 Suunised määruse (EL) nr 909/2014 artikli 6 lõikes 2 nimetatud standardprotseduuride ja sõnumivahetuse protokollide kohta

5.1 Reguleerimisala

1. suunis. Investeerimisühingud peaksid tagama, et nemad ja nende kutselised kliendid, nagu on määratletud MiFID II artikli 4 lõike 1 punktis 10, täidavad vajaduse korral väärtpaberiarvelduse ja väärtpaberite keskdepositooriumide määruse artikli 6 lõikes 2 sätestatud nõudeid, võttes arvesse nende rolli igas väärtpaberitehingus.

Investeerimisühingud ja kutselised kliendid peaksid lepinguliselt kokku leppima kõnealustes suunistes osutatud tingimustes. Need lepingud võib siiski dokumenteerida mis tahes õiguslikult siduvas vormis.

14. Kui kaks üksust, kellel on investeerimisühingu litsents, on väärtpaberiarvelduse ja väärtpaberite keskdepositooriumide määruse artikli 5 lõikes 1 viidatud finantsinstrumentide tehingus vastaspooled, tuleks analüüsida mõlema üksuse vastavat rolli kõnealuses tehingus, et teha kindlaks, kumba üksust tuleks kõnealuste nõuete kohaldamise eesmärgil pidada investeerimisühinguks ja kumba kliendiks.

15. Väärtpaberiarvelduse ja väärtpaberite keskdepositooriumide määruse artikli 6 lõikes 2 sätestatud nõudeid tuleks kohaldada üksnes sellistele suhetele, mis hõlmavad MiFID II tähenduses investeerimisühingut ja kutselist klienti. See tähendab, et kui MiFID II ei kohaldata teatud isikutele (nt isikud, kellele laienevad MiFID II artikli 2 erandid), ei tuleks kohaldada ka neid nõudeid.

16. Kahtluse vältimiseks tuleks üksust, kes sisaldub MiFID II II lisa punktis 1 esitatud loetelus, käsitada kutselise kliendina väärtpaberiarvelduse ja väärtpaberite keskdepositooriumide määruse artikli 6 lõike 2 tähenduses hoolimata asjaolust, et investeerimisühing võib olla selle üksuse üldiselt või mõne konkreetse tehingu või teenusega seoses liigitanud võrdseks vastaspooleks direktiivi MiFID II artikli 30 lõike 2 tähenduses või mittekutseliseks kliendiks.

2. suunis. Väärtpaberiarvelduse ja väärtpaberite keskdepositooriumide määruse artikli 6 lõikes 2 sätestatud nõudeid tuleks kohaldada selliste finantsinstrumentide tehingute suhtes, millele on osutatud määruse artikli 5 lõikes 1, st:

a. väärtpaberiarvelduse ja väärtpaberite keskdepositooriumide määruse artikli 2 lõike 1 punktis 35 määratletud vabalt võõrandatavad väärtpaberid;

b. väärtpaberiarvelduse ja väärtpaberite keskdepositooriumide määruse artikli 2 lõike 1 punktis 37 määratletud rahaturuinstrumendid;

c. väärtpaberiarvelduse ja väärtpaberite keskdepositooriumide määruse artikli 2 lõike 1 punktis 38 määratletud ühiseks investeerimiseks loodud ettevõtjate osakud;

d. väärtpaberiarvelduse ja väärtpaberite keskdepositooriumide määruse artikli 2 lõike 1 punktis 39 määratletud lubatud heitkoguste väärtpaberid;

5.2 Standardprotseduurid ja sõnumivahetuse protokollid

3. suunis. Investeerimisühing peaks oma kutselise kliendiga kokku leppima väärtpaberiarvelduse ja väärtpaberite keskdepositooriumide määruse artikli 2 lõike 1 punktis 34 osutatud elektroonilistes standardiseeritud suhtlusmeetodites ning rahvusvahelistes avatud teabevahetusmenetlustes ning sõnumivahetuse ja võrdlusandmete standardites, mida nad kasutavad regulaarselt väärtpaberiarvelduse ja väärtpaberite keskdepositooriumide määruse artikli 6 lõikes 2 ja komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2018/1229 artiklis 2 kirjeldatud arvelduse ebaõnnestumiste ennetamise või piiramise meetmete rakendamiseks.

Elektrooniliste standardiseeritud suhtlusmeetodite mitteammendavad näited on e-kirjad või graafilised kasutajaliidesed, tingimusel et jaotusnimekirjade ja kinnituste sisu on struktureeritud nii, et tarkvararakendused suudavad konkreetseid andmeid, sh üksikuid faktiväiteid, ja nende sisemist struktuuri kergesti tuvastada, ära tunda ja välja lugeda.

Neid meetmeid võib näitlikustada järgmiselt:

17. Investeerimisühing ja tema kutseline klient võivad korraldada kõnealuse teabe kohese edastamise eri viisidel:

    a. Kutselise kliendi poolt oma investeerimisühingule **nii kirjaliku kinnituse kui ka kirjaliku jaotusnimekirja** saatmine;

    b. **Kirjalikku kinnitust ei saadeta:** Kui kirjalik jaotusnimekiri hõlmab komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2018/1229 artikli 2 lõike 1 kolmanda lõigu kohaselt ka kirjalikku kinnitust, võivad investeerimisühing ja kutseline klient kokku leppida, et tehingutingimuste kirjalik kinnitus esitatakse kirjalikus

jaotusnimekirjas sisalduval lisaväljal või et tehingule vastava kirjaliku jaotusnimekirja saatmine tähendabki kirjalikku kinnitust;

c. **Kirjalikku kinnitust ega kirjalikku jaotusnimekirja ei saadeta:** Kui komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2018/1229 artikli 2 lõike 3 kohaselt ei saadeta kirjalikku kinnitust ega jaotusnimekirja, peaks investeerimisühing tagama, et talle esitatakse koos komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2018/1229 artikli 2 lõikes 1 osutatud vajalik tehingu arveldusteave enne sama määruse artikli 2 lõikes 2 sätestatud tähtaega, sealhulgas süsteemide kaudu, millega antakse investeerimisühingule juurdepääs asjaomasele teabele (nt juurdepääs keskandmebaasile).

18. Väärtpaberiarvelduse ja väärtpaberite keskdepositooriumide määruses ega komisjoni delegeeritud määruses (EL) 2018/1229 ei käsitleta tagajärgi, mis kaasnevad i) hilinenud teatamisega, ii) kokkulepitud vormingus ja kokkulepitud meetodil teabe edastamata jätmisega või iii) investeerimisühingule kirjaliku jaotamise ja kinnituse (või selles nõutud teabe osa) edastamata jätmisega. Sellise hilinemise või mitteedastamise tagajärgi võivad investeerimisühing ja kutseline klient käsitleda omavahelises lepingus.

4. suunis. Investeerimisühing ja tema kutseline klient peaksid samuti kokku leppima, et ühte või mõlemat poolt mõjutava nõuetekohaselt dokumenteeritud ajutise tehnilise kättesaamatuse või teenusehäire korral tuleb aktsepteerida alternatiivseid suhtlusviise, mis võimaldavad jaotuste ja kinnituste kirjalikku edastamist.

Alternatiivsete suhtlusmeetodite mitteammendavad näited on post, faksid, muud masinloetamatud elektroonilised vahendid, nagu on kokku lepitud investeerimisühingu ja tema kutselise kliendi vahel.

Sellistes olukordades, kus teenus on tehnilistel põhjustel kättesaamatu või esineb teenuse häireid, võivad investeerimisühing ja tema kutseline klient kokku leppida ka telefonikõnede kasutamises, tingimusel et need salvestatakse kooskõlas MiFID II artikli 16 lõikega 7 ja komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2017/565 artikliga 76.

Selles kontekstis tähendab „teenuse ajutine tehnilistel põhjustel kättesaamatus või teenuse häire“ olukorda, mis takistab selliste suhtlusviiside kasutamist, mille kaudu tarkvararakendused suudavad hõlpsasti tuvastada, ära tunda ja välja võtta konkreetseid andmeid, sealhulgas üksikuid faktiväiteid ja nende sisemist struktuuri.

19. Investeerimisühingud peaksid tagama, et nende kutselised kliendid kasutavad väärtpaberiarvelduse ja väärtpaberite keskdepositooriumide määruse artikli 2 lõike 1 punktis 34 määratletud rahvusvahelisi avatud teabevahetusmenetlusi ning sõnumivahetuse ja võrdlusandmete standardeid.